

Pareiškimas apie „Luminor“ pagrindinį neigiamą poveikį tvarumui ir susijusius rodiklius 2023 m. vasario mėn.

Pareiškimą apie „Luminor“ pagrindinį neigiamą poveikį tvarumui ir susijusius rodiklius parengė „Luminor Bank“, AS ir jo skyriai Lietuvoje bei Latvijoje (toliau – „Luminor“) pagal 2019 m. lapkričio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2019/2088 dėl su tvarumu susijusios informacijos atskleidimo finansinių paslaugų sektoriuje 4 straipsnyje nustatytus reikalavimus.

Informacija apie politiką dėl pagrindinio neigiamo poveikio tvarumui ir susijusių rodiklių nustatymo bei prioritetų nustatymą

„Luminor“ tvarumo principus pateikiame „Luminor“ tvarumo politikoje (daugiau informacijos apie „Luminor“ tvarumo politiką galima rasti [čia](#)).

Taip pat „Luminor“ rizikos valdymo sistema (norimos prisiimti rizikos nustatymo sistema ir rizikos valdymo politika bei strategija) nustato tvarumo rizikos identifikavimo, vertinimo ir taisomųjų priemonių taikymo procesus, kad užtikrintume, jog „Luminor“ nesiūlo produktų ar paslaugų arba nevykdo jokios veiklos, susijusios su neetiško elgesio, žmogaus teisių ir darbo teisių pažeidimų, korupcijos ar rimtos žalos aplinkai reikšminga rizika, kaip tai apibrėžta Tvarumo politikoje.

Siekdami nustatyti apibrėžti pagrindinius investicinių sprendimų priėmimo, tvarumo rizikos integravimo ir atsižvelgimo į neigiamą poveikį tvarumui principus, parengėme Tvaraus investavimo gaires. Informaciją apie Tvaraus investavimo gaires, kuriame pateikiame trumpą pagrindinių principų aprašą, galite rasti [čia](#).

Siekdami užtikrinti tinkamą pagrindinio neigiamo poveikio tvarumui prioritetų nustatymą patvirtinome ESG išsamaus patikrinimo gaires, kuriose apibrėžėme pagrindinius neigiamo poveikio tvarumui ir susijusių rodiklių nustatymo bei prioritetų nustatymo ir valdymo principus, priemones, kurias rengiamės taikyti atlikdami ESG išsamų patikrinimą, priimdami sprendimus ir kuriomis rengiamės grįsti santykius su klientais, paslaugų teikėjais ir tiekėjais. Pareiškimas apie ESG išsamaus patikrinimo gaires, kuriame pateikiame trumpą nustatytų procesų aprašą, paskelbtas [čia](#).

Pagrindinio neigiamo poveikio tvarumui apibrėžimas ir su juo susijusių įgyvendintų arba, prireikus, planuojamų įgyvendinti veiksmų aprašymas

„Luminor“ tvarumo politikoje pagrindinį neigiamą poveikį tvarumui apibrėžiame kaip investicinių sprendimų ar konsultacijų ir (arba) kitų mūsų sprendimų neigiamą poveikį aplinkai ar visuomenei. Suprantame, kad faktinis ar galimas pagrindinis neigiamas poveikis ekologiškai, socialinei ar ekonominei sistemoms gali turėti neigiamų pasekmių visuomenei ir įmonėms (pavyzdžiui, gali pablogėti žmonių ir visuomenės gerovė, suprastėti tokių ekosistemų, kaip oro ir vandens, kokybė; sumažėti klientų poreikiai, nusidėvėti technologijos, nutrūkti tiekimo grandinės, pablogėti esamas ir būsimas klientų kreditingumas, gali būti taikomi finansavimo apribojimai, baudos už teisės aktų nesilaikymą, patiriami finansiniai nuostoliai, prarandama reputacija ir pan.). Pagrindinis neigiamas poveikis yra itin reikšmingas poveikis dideliame skaičiu žmonių, dideliame aplinkos plotui ar verslo srčiai arba negrįžtamas poveikis, arba poveikis, kurio žalą labai sudėtinga ištaisyti, nes būtina imtis priemonių, kad būtų galima atkurti iki jam pasireiškiant buvusią padėtį. „Luminor“ veiklos pagrindinį neigiamą poveikį apibrėžėme „Luminor“ ESG išsamaus patikrinimo gairėse. Jose nustatėme rizikos veiksmų išsamaus patikrinimo procesą ir faktinio arba galimo neigiamo poveikio ir jo masto vertinimo metodus.

Tiek įmonės („Luminor“ grupės), tiek finansinio produkto (portfolio valdymo paslaugos) lygmeniu į investicinių sprendimų pagrindinį neigiamą poveikį tvarumui atsižvelgiame:

- 1) savo investicinę veiklą grįsdami Jungtinių Tautų (JT) atsakingo investavimo principais ir investuodami tik į tuos kolektyvinio investavimo subjektus, kurie platina JT atsakingo investavimo principus pasirašiusių investicijų valdytojų išleistas finansines priemones;

- 2) vadovaudamiesi „Luminor“ tvarumo politikoje pateiktu subjektų, į kuriuos neinvestuojame, sąrašu, kad užkirstume kelią investicijoms į finansines priemones, galinčias daryti pagrindinį neigiamą poveikį tvarumo veiksniams.

Tiesioginių investicijų nenukreipiame į šiuos subjektus ir (arba) veiklą:

- subjektus, susijusius su bet kokių produktų gamyba ir prekyba ar su bet kokia kita veikla, kuri pagal nacionalinius įstatymus ar kitus teisės aktus, tarptautines konvencijas ir susitarimus laikoma neteisėta arba kuriai taikomi tarptautiniai draudimai;
- subjektus, kuriems taikomos šalių, kuriose veikiame, sankcijos, taip pat Jungtinių Tautų ir Europos Sąjungos sankcijos. Kadangi esame tvirtai įsipareigoję ginti žmogaus teises, ne tik vykdome teisės aktais nustatytus įsipareigojimus, bet ir savanoriškai įgyvendiname kitų šalių (pvz., JAV) taikomas sankcijas;
- subjektus, kurie yra įtariami vykdant finansinius nusikaltimus ir kitą neteisėtą veiklą (pvz., prekybą žmonėmis, kontrabandą, turto prievartavimą, prekybą laukiniais gyvūnais, neteisėtą ginklų ir šaudmenų platinimą, masinio naikinimo ginklų platinimą, narkotikų prekybą, korupciją, mokesčių vengimą) arba vykdo veiklą neturėdami reikiamos licencijos savo ar jurisdikcijoje, kurioje veikia „Luminor“;
- subjektus, susijusius su terorizmo finansavimu (pvz., užsienio kovotojus), ir veiklą, susijusią terorizmo finansavimu (pvz., veiklą karo zonose, lėšų rinkimą per sutelktinio finansavimo platformas tikslais, kurie gali būti įtariami esą susiję su teroristinės veiklos finansavimu ir kt.);
- subjektus, susijusius su ginklų¹, savo pagrindine paskirtimi pažeidžiančių pagrindinius humanitarinius principus, gamyba;
- subjektus, susijusius su elektroninių cigarečių ir (arba) tabako arba pornografijos gamyba.

Ateityje tiesioginių investicijų ir finansavimo nenukreipsime į subjektus, vykdančius šią poveikį aplinkai darančią veiklą:

- naujų energijos, gaunamos deginant anglis, pajėgumų statybą ir (arba) šilumos gamyboje naudojamų anglių kasybą, ir (arba) naftos ir skalūnų naftos gavybą;
- ozoną ardančių medžiagų gamybą arba prekybą ozoną ardančiomis medžiagomis;

---

¹ „Luminor“, laikydamasis Konvencijos dėl priešpėstinių minų ir Konvencijos dėl kasetinių šaudmenų, neinvestuoja į klientus, susijusius su priešpėstinių minų ir kasetinių ginklų naudojimu, kaupimu, gamyba ir perdavimu, ir neišduoda jiems paskolų, taip pat neinvestuoja į įmones, gaminančias pagrindinius masinio naikinimo ginklų komponentus. Masinio naikinimo ginklai – tai atominiai, biologiniai ir cheminiai ginklai.

² Ozono sluoksnį ardančios medžiagos (OAM): Cheminiai junginiai, kurie, reaguodami su stratosferos ozono sluoksniu, jį ardo ir lemia ozono skylių atsiradimą. Monrealio protokole dėl ozono sluoksnį ardančių medžiagų nurodomos šių medžiagų vartojimo sumažinimo ir laipsniško vartojimo nutraukimo galutinės datos. Monrealio protokolu reguliuojamų cheminių medžiagų, į kurias įeina aerosoliai, šaldalai, putų porodariai, tirpikliai ir priešgaisrinės apsaugos priemonės, sąrašas bei šių medžiagų vartojimo laipsniško nutraukimo galutinės datos, taip pat išsami informacija apie protokolą pasirašiusias šalis pateikiami Jungtinių Tautų aplinkos programoje (<https://ozone.unep.org/treaties/montreal-protocol>).

³ Informacinis dokumentas – Stokholmo konvencija dėl patvariųjų organinių teršalų su pakeitimais, padarytais 2009 m.

⁴ CITES – Nykstančių laukinės faunos ir floros rūšių tarptautinės prekybos konvencija. CITES CITES išvardytų rūšių sąrašą galima gauti CITES sekretoriatai.

⁵ Informacinis dokumentas – Bazelio konvencija dėl pavojingų atliekų tarpvalstybinių pervežimų bei jų tvarkymo kontrolės; 2006 m. birželio 14 d. Reglamentas (EB) Nr. 1013/2006 dėl atliekų vežimo ir galutinis EBPO Tarybos sprendimas C(2001) 107

- organinių teršalų gamybą, naudojimą arba prekybą organiniais teršalais³;
- prekybą laukiniais augalais ir gyvūnais arba laukinių gyvūnų ir augalų produktų gamybą ar prekybą laukinių augalų ir gyvūnų produktais, reglamentuojamą pagal CITES)⁴;
- tarpvalstybiniu atliekų pervežimą, draudžiamą pagal tarptautinę viešąją teisę⁵.

Informaciją apie pagrindinį nepageidaujamą poveikį tvarumo veiksniams taip pat pateikiame informacijoje, atskleidžiamoje periodinėse portfelių valdymo ataskaitose.

Trumpos dalyvavimo politikos apžvalgos pagal Direktyvos 2007/36/EB 3g straipsnį

Pagal galiojančius teisės aktus, prieš teikdami portfelio valdymo paslaugas, informuojame klientus, kad „Luminor“ tiesiogiai neinvestuoja į akcijas bendrovių, įtrauktų į prekybos reguliuojamose rinkose sąrašą. Todėl „Luminor“ nerengia tokios dalyvavimo politikos.

Nuoroda, kad laikomasi atitinkamų verslo kodeksų ir tarptautiniu mastu pripažintų išsamaus patikrinimo ir ataskaitų teikimo standartų ir, kai aktualu, jų suderinimo su Paryžiaus susitarimo tikslais lygį

Mes prisiimame atsakomybę už savo veiklos poveikį visuomenei ir aplinkai ir to paties tikimės iš savo klientų, paslaugų teikėjų ir tiekėjų (toliau – trečiosios šalys). Prieš užmegzdami bet kokius dalykinius santykius su trečiosiomis šalimis, prašome patvirtinti, kad jos laikosi Trečiųjų šalių elgesio kodekse išdėstytų „Luminor“ atsakingo verslo elgesio principų. Savo veikloje vadovaujamės tarptautinių standartus nustatančių institucijų pateiktomis gairėmis, įskaitant (be apribojimų):

- Jungtinių Tautų: Pasauliniu susitarimu; Atsakingo investavimo principais; Verslo ir žmogaus teisių pagrindiniais principais;
- EBPO: Gairėmis daugiašalėms įmonėms; Kovos su papirkimu ir korupcija gairėmis;
- Tarptautinės darbo organizacijos trišalės deklaracijos principais dėl tarptautinio verslo įmonių ir socialinės politikos;
- JAV Užsienio korupcinės praktikos įstatymu ir 2010 m. Jungtinės Karalystės kovos su korupcija įstatymu;
- Baltijos šalių bankų asociacijų elgesio kodeksais.

Tvarumo politikoje įsipareigojame remti perėjimą prie mažai anglies dioksido išskiriančių technologijų ekonomikos. Prireikus, vadovaujamės vidaus nuostatomis, apibrėžiančiomis ESG išsamaus patikrinimo vykdymą, ir tarptautiniais reikalavimais, savanoriškais įsipareigojimais bei ES teisės aktais^{2,3}, ES taksonomija, EBPO gairėmis⁴, Jungtinių Tautų darnaus vystymosi tikslais⁵ ir Jungtinių Tautų verslo ir žmogaus teisių pagrindiniai principais⁶.

¹ Estijos Respublikos vertybinių popierių rinkos įstatymo § 2112 straipsnio 6 dalis, Latvijos Respublikos finansinių priemonių rinkų įstatymo 126 dalis, Lietuvos Respublikos finansinių priemonių rinkų įstatymo 41 straipsnio 1 dalis.

² 2019 m. lapkričio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/2088 dėl su tvarumu susijusios informacijos atskleidimo finansinių paslaugų sektoriuje. Šaltinis – [EUR-Lex - 32019R2088 - EN - EUR-Lex \(europa.eu\)](#)

³ 2020 m. birželio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2020/852 dėl sistemos tvariam investavimui palengvinti sukūrimo, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2019/2088. Šaltinis – [EUR-Lex - 32020R0852 - EN - EUR-Lex \(europa.eu\)](#)

⁴ EBPO išsamaus patikrinimo rekomendacija dėl atsakingo verslo (2018). Šaltinis – [DOECD-Due-Diligence-Guidance-for-Responsible-Business-Conduct.pdf](#)

⁵ Šaltinis – [THE 17 GOALS | Sustainable Development \(un.org\)](#)

⁶ JT Verslo ir žmogaus teisių pagrindiniai principai (2011). Šaltinis – [GuidingPrinciplesBusinessHR_EN.pdf \(ohchr.org\)](#)